

درآمدی بر رهبری کوانتومی

تألیف

دکتر مهدی حمزدر

عضو هیأت علمی دانشگاه امام صادق (ع)

مؤسسه عصر اطلاعات

۱۳۹۶

سرشناسه	حمزپور، مهدی، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور	درآمدی بر رهبری کوانتومی / تألیف مهدی حمزه‌پور.
مشخصات نشر	تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری عصر اطلاعات، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۲۹۱ ص. جدول، نمودار.
فروست	تخصصی؛ ۱.
شابک	۲۳۵۰۰۰ ریال: 978-600-98631-0-5
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۲۸۳.
موضوع	رهبری
موضوع	Leadership
موضوع	تحول سازمانی
موضوع	Organizational Change
موضوع	کوانتوم
موضوع	Quantum theory
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۶ ۸۵۷/ح HD
رده‌بندی دیویی	۶۵۸/۴۰۰۱
شماره کتابشناسی ملی	۵۰۱۶۱۳۱

تهران- قیطریه- خیابان شهید قلندری شمالی- خیابان زدهم- خیابان کیکاووس- بن‌بست کاوه غربی- پلاک ۵

کدپستی: ۱۹۳۱۷۱۴۶۵۱ تلفن: ۲۲۴۶۹۲۲ واحد بازرگانی: ۲۲۶۷۰۲۷۵

نشانی اینترنتی: www.asrettelaat.ir پست الکترونیک: info@asrettelaat.ir

عنوان: درآمدی بر رهبری کوانتومی

تألیف: دکتر مهدی حمزه‌پور

ناشر: مؤسسه عصر اطلاعات

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

تاریخ انتشار: ۱۳۹۶

نوبت چاپ: اول

چاپ: باقری، قم

قیمت: ۲۳۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۶۳۱-۰-۵

«تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کلی یا جزئی به هر صورت (چاپ، فتوکپی،

صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.»

فهرست مطالب

۱۵	 سخن نویسنده
۱۹	 اهمیت موضوع کتاب
۲۱	 شرح برخی واژه‌ها و اصطلاحات کتاب
۲۷	 گفتار اول: پارادایم
۲۹	 ۱-۱. تعریف و تاریخچه پارادایم
۳۴	 ۱-۲. هدف پارادایم
۳۵	 ۱-۳. مراحل شکل‌گیری پارادایم
۳۷	 ۱-۴. کاربرد پارادایم
۳۹	 ۱-۵. جایگاه پارادایم‌ها در علم
۴۲	 ۱-۶. تفاوت پارادایم در علوم طبیعی و علوم انسانی
۴۵	 گفتار دوم: رهبری
۴۷	 ۲-۱. تعاریف رهبری
۵۱	 ۲-۲. عناصر مشترک تعاریف رهبری
۵۳	 ۲-۲-۱. مراتب نفوذ (نردبان نفوذ)
۵۶	 ۲-۲-۲. قدرت، کنترل و نردبان نفوذ
۶۰	 ۲-۳. مقایسه رهبری و مدیریت
۶۷	 ۲-۳-۱. مدل کانون رهبری اثربخش

- ۲-۴. نظریه‌های رهبری و ابعاد گوناگون آن..... ۶۸
- ۲-۴-۱. نظریه‌های مبتنی بر خصوصیات شخصی (نظریه‌های شخصیتی)..... ۶۹
- ۲-۴-۲. نظریه‌های رهبری مبتنی بر رفتار (نظریه‌های فرایندی رهبری)..... ۷۲
- ۲-۴-۳. نظریه‌های اقتضایی..... ۷۹
- ۲-۵. سبک‌های رهبری..... ۱۲۵
- ۲-۵-۱. سبک‌های رهبری گلن..... ۱۲۵
- ۲-۵-۲. سبک‌های رهبری «مندی جی لویس»..... ۱۲۵
- ۲-۵-۳. سبک‌های رهبری «باب میلیگان»..... ۱۲۸
- ۲-۵-۴. ویژگی‌های انواع سبک‌های رهبری..... ۱۲۹
- گفتار سوم: رهبری کوانتومی (مقدمات بنیادین)..... ۱۴۱
- ۳-۱. رهبری در علم پیچیدگی..... ۱۴۶
- ۳-۱-۱. مؤلفه‌های اصلی رهبری و سازمان‌های پیچیده..... ۱۴۶
- ۳-۲. ماهیت پارادایم کوانتوم..... ۱۴۷
- ۳-۲-۱. دلالت‌های هستی‌شناختی، روش‌شناختی و معرفت‌شناختی پارادایم کوانتوم..... ۱۴۸
- ۳-۲-۲. مبانی جمع‌گرایی روش‌شناختی..... ۱۵۲
- ۳-۲-۳. تجرید در پارادایم کوانتوم..... ۱۵۴
- ۳-۳. مفروض‌های پارادایم کوانتومی..... ۱۵۵
- ۳-۴. روش‌شناسی پارادایم کوانتومی..... ۱۵۷
- ۳-۵. استعاره کوانتومی..... ۱۵۹
- ۳-۶. دو دیدگاه بنیادی الگوی نیوتونی و کوانتومی..... ۱۶۱
- ۳-۶-۱. مقایسه دیدگاه نیوتونی و دیدگاه کوانتومی..... ۱۶۲
- ۳-۷. معنویت در دیدگاه کوانتومی..... ۱۶۳
- گفتار چهارم: تبیین نظریه رهبری کوانتومی..... ۱۶۷
- ۴-۱. رهبری مدیریتی و ابعاد آن..... ۱۶۹

۱۷۱.....	۲-۴. رهبری کوانتومی و ابعاد آن.....
۱۷۳.....	۳-۴. اصول رهبری کوانتوم.....
۱۷۴.....	۴-۴. صفات رهبری کوانتومی (هفت صفت رهبری کوانتومی).....
۱۷۵.....	۵-۴. عوامل مؤثر بر میزان تسلط رهبران کوانتومی.....
۱۷۷.....	۶-۴. وظایف رهبران کوانتومی.....
۱۷۹.....	۷-۴. ابعاد رهبری کوانتومی و استراتژی‌های مرتبط با آن.....
۱۸۰.....	۸-۴. رهبری جامع.....
۱۸۱.....	۹-۴. سازمان کوانتومی.....
۱۸۴.....	۱-۹-۴. مؤلفه‌های سازمان کوانتومی.....
۱۸۵.....	۱۰-۴. سازمان آینده.....
۱۸۶.....	۱-۱۰-۴. ویژگی‌های سازمان دایره‌ای.....
۱۸۷.....	۱۱-۴. سازمان هرمی.....
۱۸۷.....	۱-۱۱-۴. ویژگی‌های سازمان هرمی.....
۱۸۸.....	۱۲-۴. نتیجه‌گیری و ارتباط بخش‌ها.....
۱۹۴.....	۱۳-۴. جمع‌بندی و ارائه مدل برخاسته از بیانات موضوع.....

گفتار پنجم: تأثیرات پارادایمی نظریه رهبری کوانتوم بر نظریه‌های سازمان و مدیریت..... ۲۰۱

۲۰۴.....	۱-۵. نظریه آشوب یا نظم در بی‌نظمی یا نظریه نظم غایی.....
۲۰۶.....	۱-۱-۵. چیستی مفهوم بی‌نظمی یا آشوب.....
۲۰۷.....	۲-۱-۵. ویژگی‌های نظریه آشوب یا نظم در بی‌نظمی.....
۲۰۹.....	۳-۱-۵. اصول مدیریت در شرایط آشوب.....
۲۱۱.....	۴-۱-۵. مدیریت در نظریه آشوب.....
۲۱۹.....	۲-۵. نظریه پیچیدگی.....
۲۱۹.....	۱-۲-۵. مقدمه (نظریه، علم، پارادایم، جهان‌بینی یا فراپارادایم پیچیدگی).....
۲۲۱.....	۲-۲-۵. چیستی پیچیدگی و سیستم‌های پیچیده.....
۲۲۳.....	۳-۲-۵. مبانی فلسفی نظریه پیچیدگی.....

- ۲۲۸..... ۵-۲-۴. انواع پیچیدگی: پیچیدگی ایستا، پویا، خودسازماندهی و تکاملی
- ۲۳۳..... ۵-۲-۵. همگرایی بین پارادایم پیچیدگی و مکانیک کوانتومی
- ۲۳۹..... ۵-۲-۶. بررسی مراحل عمر سیستم‌های پیچیده و ناشناخته
- ۲۴۶..... ۵-۲-۷. کمی‌سازی پیچیدگی
- ۲۵۳..... ۵-۲-۸. کاربردهای مدیریتی نظریه پیچیدگی
- ۲۵۸..... ۵-۳. نظریه فاجعه
- ۲۶۱..... ۵-۴. تفسیر اطلاعات با به کارگیری نظریه فیزیک کوانتوم
- ۲۶۲..... ۵-۴-۱. نظریه کوانتومی اطلاعات
- ۲۶۶..... ۵-۴-۲. نظریه اطلاعات کوانتومی
- ۲۶۸..... ۵-۵. مدل مهارت‌های کوانتومی در مدیریت
- ۲۶۸..... ۵-۵-۱. مهارت‌های روان‌شناختی کوانتومی
- ۲۷۱..... ۵-۵-۲. مهارت‌های پیرمادی کوانتومی
- ۲۷۴..... ۵-۵-۳. مهارت کانونی کوانتومی
- ۲۷۶..... ۵-۶. واکنش‌های دفاعی (مقاومت‌ها) در برابر مهارت‌های کوانتومی و درمان آن
- ۲۷۶..... ۵-۷. شایستگی لازم برای مهارت‌های کوانتومی
- ۲۷۸..... ۵-۸. مدل مهارت‌های کوانتومی در کار

کتابنامه ۲۸۳

تقدیم به: مظهر عشق، از خودگذشتگی، صفا، نور و محبت "مادرم"

سخن نویسنده

پشت میز کرم در مؤسسه پژوهشی بودم که تصمیم گرفتم برای دقایقی استراحت کنم تا با انرژی بیشتری برای شروع کار دوباره مهیا شوم. پیش از اینکه از جایم بلند شوم، با خود گفتم در حین استراحت نگاهی به مطلب جدیدی بیاندازم که روز قبل از اینترنت دریافت کرده بودم و هنوز فرصت مطالعه آن را نیافته بودم تا با عید شروع، خستگی حاصل از فنون کمی و تجزیه و تحلیل عددی پژوهشی، مرتفع شود. همین که چشمم به نخستین اسلاید افتاد، بی اختیار از صندلی برخاستم و شادی و شغف درونی را روی تمام و کمالی را در خودم حس کردم و بی اختیار مثل بازیکنی که گل زده باشد، واکنش سالی نشان دادم؛ به طوری که همکارانم دوان دوان خود را به اتاقم رساندند و علت را جویا شدند. من هم به هم چه بگویم. صفحات بعدی را با حضور همکاران خواندیم و دقایقی در مورد آن‌ها صحبت کردیم. آری! سخن از دنیای پُررمزوراز فیزیک کوانتوم و اثرگذاری آن بر ساحت عقل و اندیشه و تفکر، در یک کلام انقلاب در جهان بینی انسان است. فیزیک کوانتوم، پارادایم‌های کلاسیک و غالب فیزیک نیوتونی را دست کم در ابعاد بسیار کوچک (زیراتمی‌ها) و بسیار بزرگ به چالش بزرگی کشیده است.

پدیده‌های کوانتومی ابتدایی‌ترین ادراک‌های ما از واقعیت را به تأمل و چالش می‌طلبند و موجب می‌شوند مفهوم فلسفی و فیزیکی وجود را دوباره از سر تفکر و تأمل و دقت زیاد مرور کنیم؛ چراکه این مهم، تأثیرهای عمیقی بر شیوه رفتار ما در زندگی فردی و سازمانی خواهد گذاشت.

تعمیم اصول و بنیان‌های فیزیک کوانتومی به دانش مدیریت و بهره‌برداری از این پارادایم بنیادین در به‌کارگیری رویکرد نوین به زندگی فردی و سازمانی به‌ویژه مسئله رهبری سرمایه‌های انسانی در سازمان، شایسته توجه عمیق است، زیرا عصاره دانش فیزیک نوین، متفاوت دیدن، متفاوت اندیشیدن و متفاوت عمل کردن است که دریافت بازخورد متفاوت را نیز به دنبال خواهد داشت.

پارادایم کوانتومی در نیمه دوم قرن بیستم با نامعتبرشمردن اصل علیت و بیان اصل عدم قطعیت، افق نوین و شگفت‌انگیزی را به روی فطرت حقیقت‌طلب انسانی گشود. جهان مدرن، پیچیده و شگفت‌انگیز کوانتومی، در عین پیش‌بینی‌ناپذیری، دارای نظم و هدف مخصوص به خود است. بر مبنای این پارادایم نوین، بیشتر دانش‌ها مانند علوم پایه، فنی و مهندسی، علوم انسانی و اجتماعی و نیز علوم دینی و الهیات دچار دگرگونی و تحول گسترده‌ای شده‌اند.

کتاب حاضر ضمن بیان مقاماتی از ویژگی‌های عمیق و بنیادین پارادایم کوانتومی، مقایسه کوتاه اما فراگیری را با پارادایم نه‌رونی به‌عنوان پارادایم مکمل و نه رقیب انجام می‌دهد و به تأثیرات عمیق و کاربردی این پارادایم بر علم مدیریت می‌پردازد.

کتاب در پنج گفتار منطقی و پیوسته تنظیم شده است. در گفتار نخست، به مفهوم پارادایم که دربرگیرنده تعاریف، هدف، مراحل، کارکرد، جایگاه و تفاوت در علوم طبیعی و انسانی است، پرداخته شده است. در گفتار دوم به مفهوم رهبری سازمانی اشاره شده است که تعاریف، عناصر، نظریه‌ها، مدل‌ها و سبک‌های متعدد و متکثر این حوزه را به بحث و بررسی گذاشته است. در گفتار سوم از بیان فلسفی مبانی نظری پارادایم کوانتومی با عنوان مقدمات بنیادین رهبری کوانتومی سخن به میان آمده است. در گفتار چهارم به تبیین و تشریح نظریه رهبری کوانتومی از نظر تعریف نظریه، صفات، وظایف و ابعاد کلان آن همت گمارده شده است. در گفتار پنجم از تأثیرات پارادایمی نظریه کوانتوم بر نظریه‌های سازمان و مدیریت و بیان نظریه‌های مشهور برخاسته از این پارادایم، سخن به میان آمده است.

در پایان جا دارد از همکاری خالصانه و دلسوزانه دانشجویان عزیزم در دانشگاه امام صادق(ع)، به‌ویژه آقای محمد جوادی عزیز و دوست‌داشتنی که به‌حق، انسانی مؤدب، متواضع، پرمطالعه و اهل فکر و نوآوری هستند و نیز آقای مسعود شکری عزیز و صبور که در طراحی هنرمندانه طرح جلد کتاب، هنر و ابتکار خویش را نشان دادند و نیز آقای سید محمد افقهی جوان و آینده‌دار که زحمت تنظیم محتوای کتاب را عهده‌دار شدند، صمیمانه سپاسگزاری و قدردانی کنم.

امید است استادی گرانقدر، دانشجویان و علاقه‌مندان حوزه رهبری و مدیریت، حقیر را از راهنمایی‌ها، نکات، ابعاد، و نظریات ارزشمند خویش نسبت به اثر حاضر بهره‌مند سازند.

هرچه کردم همه از دولت قرآن کردم

مهدی حمزه‌پور

۱۳۹۶